

Toekomst Regionale Landschappen en Bosgroepen

Toekomst van de Regionale Landschappen en Bosgroepen in het kader van de interne staatshervorming (tweede advies)

Datum van goedkeuring	6 juni 2013
Volgnummer	2013 027
Coördinator + e-mailadres	Anke Geeraerts, anke.geeraerts@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams Minister van Leefmilieu, Na-
tuur en Cultuur
Koolstraat 35
1000 Brussel

Datum **6 juni 2013**

Uw referentie /

Onze referentie [**klik voor de Mina-referentie**]

Betreft **Toekomst van de Regionale Landschappen en Bosgroepen in
het kader van de interne staatshervorming (tweede advies)**

Geachte Mevrouw de Minister,

Naar aanleiding van de interne staatshervorming – doorbraak Regionale Landschappen en Bosgroepen – presenteert de Minaraad in dit tweede briefadvies bedenkingen en aanbevelingen vanuit de zorg om de transparantie en autonomie van deze entiteiten. De aanbevelingen hebben te maken met governance, personeelsbeleid en het toekomstig takenpakket van de Regionale Landschappen en Bosgroepen.

De Minaraad is van mening dat er aan de Regionale Landschappen en Bosgroepen een grote mate van **autonomie in de governance en het personeelsbeleid** moet gegarandeerd worden. De Minaraad stelde in zijn advies 2012|40 van 21 juni 2012 ("*de toekomst van de Regionale Landschappen en Bosgroepen in de context van de interne staatshervorming*") vast dat zowel de Bosgroepen als de Regionale Landschappen sterktes en groeipunten hebben op gebied van governance, maar dat er aan de kernwaarden van betrokkenheid, vertrouwen en zelfstandigheid in de afgelopen jaren op een gedegen wijze gestalte was gegeven, en dat dit ook in de toekomst zo hoort te zijn. De Minaraad wil dan ook opnieuw benadrukken dat een **v.z.w. of vergelijkbare structuur** te verkiezen is waarbij het beleid bepaald wordt in samenspraak met de doelgroepen, zoals in het uitvoeringsbesluit voorzien is. De bestuursorganen dienen echter op zulke manier vorm te worden gegeven dat ze voldoende sturend kunnen optreden.

Voor wat Regionale Landschappen aangaat, blijft een **representatief evenwicht** in vertegenwoordiging in de **bestuursorganen** van alle acto-

ren in het buitengebied een belangrijk aandachtspunt. Aangezien, naast de burgers in het algemeen, verschillende types actoren (overheden, landbouworganisaties, natuurverenigingen, verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie, wildbeheerseenheden, en verenigingen van natuur- en bosbeheerders) een actieve rol spelen in het landelijk gebied, dienen deze alle vertegenwoordigd te zijn in het statutair bestuur van een neutraal Regionaal Landschap, zonder evenwel de daadkracht hiervan in gedrang te brengen.

Daarnaast gaf de Minaraad in zijn advies 2012|40 aan dat het positief was dat het provinciale niveau in zou staan voor het verzekeren, faciliteren en opvolgen van de werking van beide instrumenten, op voorwaarde dat er voor de Vlaamse overheid een kaderbepalende rol zou worden vastgelegd. De Minaraad pleitte dan ook voor een doelmatigheidsanalyse om de exacte rolverdeling tussen provinciale en Vlaamse overheden uit te werken. De Minaraad herinnert aan zijn vraag om **de relatie met de Vlaamse doelstellingen omtrent natuur en landschap structureel te verankeren** zowel wat betreft governance als in de planning (in het bijzonder voor instandhoudingsdoelstellingen, zie advies 2012|77).

De globale **middelen** voorzien voor de werking en ondersteuning van Regionale Landschappen en Bosgroepen dienen dan van die grootteorde te zijn zodat de gestelde taakstelling op regionaal niveau en de opvolging op Vlaams niveau kan gerealiseerd worden. Dit betekent dat de basiswerking gewaarborgd wordt en dat voor de uitvoering van Vlaamse doelstellingen de nodige projectmiddelen worden voorzien. Voor wat betreft Bosgroepen, beval de Minaraad reeds aan *“om de organisatiekosten in beeld te brengen en te bekijken hoe deze samenwerkingsverbanden kunnen ondersteund worden om deze kosten te beheersen”*.

Wat **personeelsbeleid** betreft is de uitdaging nu om een combinatie te vinden tussen enerzijds de uitbouw van een geloofwaardig statuut met passende carrièreperspectieven, en anderzijds het bewaren van de inhoudelijke onafhankelijkheid van het personeel ten aanzien van de overheidsstructuren. De Minaraad meent dat er best kan geopteerd worden voor een tewerkstelling in de structuur zelf. Indien dit niet het geval is, beveelt de Minaraad aan om de onafhankelijkheid ten opzichte van overheidsstructuren te garanderen in overleg met de Regionale Landschappen en Bosgroepen zelf.

Wat betreft de toekomstige **werking en taakstelling** dient men een onderscheid te maken tussen de werking en taakstelling van Bosgroepen enerzijds en van Regionale Landschappen anderzijds (zie ook Minaraad advies 2012|40). De Minaraad meent dat dit **onderscheid** in de toekomst moet gevrijwaard worden. De Minaraad wijst bovendien op de **dubbele positie van de Bosgroepen**: enerzijds verenigen en ondersteunen ze ex-

pliciet private eigenaars en treden ze dus op als "middenveldorganisaties". Anderzijds zijn ook veel openbare besturen lid en worden Bosgroepen deels gefinancierd op basis van de gronden van deze openbare besturen. De Minaraad vraagt om hierover duidelijkheid te scheppen. De uitwerking van geïntegreerde beheerplannen bieden daartoe een eerste gelegenheid.

Inhoudelijk zou de toekomstige taakstelling van Regionale Landschappen en Bosgroepen zich moeten situeren op vlak van **draagvlakbreiding én terreinwerking**.

Voor **Bosgroepen** ligt er een relevante taakstelling bij de instandhoudingsdoelstellingen (zie ook advies 2012|40), bij de doorstroming van beleid en regelgeving van overheden naar private bosbeheerders, bij het bevorderen van communicatie tussen die partijen en, tot slot, bij het organiseren en uitvoeren van bosbeheer volgens de Criteria Duurzaam Bosbeheer van bossen die niet onder de instandhoudingsdoelstellingen vallen. De Minaraad herhaalt wel haar pleidooi uit haar unaniem advies 2012|77 om het omvormingsinstrumentarium betreffende bossen kritische te bekijken en zo mogelijk op te waarderen.

Voor **Regionale Landschappen** ziet de Minaraad ook deze tweeledige taakstelling. Op vlak van draagvlakverbreding richt deze zich tot natuur in het algemeen (met name streekeigen karakter, natuurrecreatie, natuur-educatie, recreatief medegebruik, natuurbehoud en KLE) en landschap/erfgoed. Acties hierover komen tot stand door overleg, samenwerking en communicatie tussen de verschillende types actoren.

Anderzijds heeft ook het Regionaal Landschap een taakstelling op vlak van terreinwerking in de ecologische infrastructuur in het plattelands- en peri-urbaan gebied. Wat betreft terreinwerking, zijn niet enkel deze initiatieven met overheden en openbare besturen aan de orde, maar ook de ondersteuning van andere natuur- en landschapsbeheerders (zowel organisaties, bedrijven als individuen). Deze terreinwerking kan, in functie van de lokale omstandigheden, het verwezenlijken van kleine natuurinrichting nastreven; in eerste plaats deze voor instandhoudingsdoelstellingen (voornamelijk in functie van soorten of verbindingen) en in tweede plaats het bevorderen van samenwerking tussen de verschillende types actoren bij beheer. Indien dit binnen de bossfeer zou plaatsvinden, dient er ten alle tijden worden samengewerkt met de Bosgroepen. Regionale Landschappen zouden dan bij voorkeur een functie op een breder schaalniveau moeten vervullen, steeds met focus op overleg en samenwerking tussen de verschillende types actoren en complementair met andere initiatieven.

Hoogachtend,

Bert De Wel - Voorzitter Minaraad